

ABYS NEPŘIJÍMAL NEHODNĚ!

(Krnov, 5.10.2025)

I.čtení: evangelium podle Matouše, 22,1-14

II.čtení: I. Korintským 11,17-34

Dnes máme neděli díkůvzdání za úrodu. Děkujeme za dary polí, sadů a zahrad (a snad i lesů a luk) a uvědomujeme si, že nejsou samozřejmostí, že je dostáváme z Boží lásky jako výraz Božího požehnání. Jsme skutečně vděční, že se o nás Pán Bůh stará a dává nám vše, co potřebujeme k životu. Spolu s těmito dary hmotnými, které sytí naše těla, vzdáváme ovšem díky i za Boží dary duchovní, které sytí naše duše. Těmi jsou v první řadě milost a odpuštění, a láska a spravedlnost, které dostáváme jako výraz Boží přízně. A právě tato přízeň se nám zpřítomňuje ve Večeři Páně, kterou budeme moci přijímat za chvíli.

Martin Luther byl – před tím než objevil Boží milost a spustil lavinu reformace – augustiniánský mnich a katolický kněz. Ve svých vzpomínkách popisuje, jakou měl hrůzu, když poprvé po vysvěcení sloužil mši. Hrůzu z toho, že není hoden, aby se vůbec přiblížil k tělu a krvi Páně. Ruce se mu třáslly tak, že málem rozbryndal obsah kalicha. Přemýšlel, jak může on – tak hříšný člověk – předstoupovat před svatého Boha, který požaduje od člověka svatost a spravedlnost.

Možná tomuto pocitu rozumíme i my, kteří si pět set let po Lutherovi stále troufají přijímat chleba a víno – znamení Kristovy smrti, kterou zavinily naše viny.

Když si k tomu navíc přečteme dnešní texty – Ježíšovo slovo o hostu na hostině, který dorazil v nevhodném oděvu a byl vykázán do oblasti skřípění zubů, nebo Pavlovo psaní o nevhodném jezení a pití, kterým si jíme a pijeme odsouzení – ještě více nás to asi poděsí (aspoň pokud jsme poctivě sebekritičtí k sobě i k Bohu). Naše spravedlnost a svatost je notně otrhaná a upatlaná, a rozhodně nemůžeme říct, že bychom si zasloužili tyto vzácné dary Boží. Možná, když se takhle nad tím zamyslíme, bychom měli zůstat sedět a jen zdálky hledět na chleba a víno, znamení Ježíšovy oběti. A možná bychom si měli navléknout zíněné roucho a sypat si na hlavu popel.

Ujišťuji vás, že ani farář by si nemohl dovést vzít do ruky kalich... stejně jako zmíněný doktor Martin. Jenže – je to správné porozumění našim textům? Chce Bible skutečně říct, že ten, kdo není čistý a bezhříšný, nesmí k Večeři Páně – tedy aspoň dokud se neočistí a neodhřeší?

Podle Matoušových podobností by to tak vypadalo. Král pořádá banket, pozvaní se nedostaví, takže jsou povoláni náhradníci ze silnic a nároží. Ti jsou rovnou z ulice uvedeni do trůnního sálu a usazeni ke stolům.

Jak v takovéhle situaci může Král očekávat, že by se stihli převléknout do parádních šatů? To přece není fér!

Tak se nám to jeví, dokud se nedovíme, že ve starém Orientu bývalo zřejmě zvykem, že hostitel u takovýchto významných příležitostí přichystal pro každého hosta nejen krmě, ale taky oděv – většinou dlouhé, splývavé bílé roucho.

A najednou je to jasné. Jestliže u stolu sedí chlap v nevhodném oděvu, není jeho vinou samotná skutečnost, že nemá na sobě správný oblek. Jeho problém spočívá v tom, že odmítl dar/nabídku pořadatele hostiny, a tím vlastně pohrdnul hostitelem a veřejně jej urazil. Nevězí to v tom, že není dost dobrý, ale v tom, že odmítá královskou pomoc. Čímž se přiřazuje k těm ostatním, kteří na banket vůbec nepřišli.

Když budeme hledat duchovní význam tohoto podobení (samozřejmě to Ježíš říkal jako ilustraci nějakého duchovního principu), pochopíme, že ten slavnostní oděv není něco, co si člověk přináší do vztahu se svým Stvořitelem – jako vlastní schopnost, zásluhy, ctnosti a spravedlnost – ale naopak Boží dar, kterým sám Spasitel přikrývá ty naše nedostatky schopností, zásluh, ctností nebo spravedlností.

Tedy Boží milost a odpuštění, které dostáváme zadarmo díky oběti Pána Ježíše Krista.

Podobenství o velké party je uvedeno jako ilustrace Božího Království. Toho Království, které přijde jednou naplno a promění celý náš svět, které se ale už teď prolamuje do našeho světa.

Boží Království je tady přirovnáno k hostině. A tím se dostáváme i k tématu Pavlova dopisu Korintánům, k Večeři Páně. Večeře Páně je hmatatelným zpřítomněním zmíněné Boží milosti a Božího odpuštění, a připomíná nám i to, že je darem, draze zaplaceným Kristovou obětí těla a krve. Takže tady můžeme udělat symbolické rovnítko mezi tím nepřiměřeným oděvem z podobenství a nehodným jezením a pitím při Večeři Páně. Ten, kdo podle Pavla přijímá nehodně, je ten, kdo odmítá Boží nabídku „slavnostního oděvu“ milosti a odpuštění.

Najednou celá věc dostává nové obrysy. Večeře Páně přestává být odměnou za svatost a dokonalost, přestává být záležitostí výlučnou a exkluzivní. Naopak se stává skutečnou hostinou, slavností, ke které jsou zváni všichni, kdo věří v Boží lásku a slitování a kdo jsou ochotni místo vlastní, všelijak defektní spravedlnosti vzít spravedlnost Boží, darovanou bez zásluh na přikrytí naší vlastní nespravedlnosti a nedokonalosti.

A nehodné přijímání, které Pavel zmiňuje, vězí v tom, že si dostatečně neuvědomujeme tu nesamozřejmost Boží lásky a odpuštění, možná právě proto, že bychom chtěli před Boha předstupovat s vlastními zásluhami, s vlastními dobrými skutky, že si říkáme: „Však ono to stačí, nejsem vrah a nejsem zloděj, tak mě přece Pán Bůh musí přivítat s otevřenou náručí“ – a zasedáme k Božímu stolu v těch hadrech, ve kterých jsme předtím seděli na ulici. A pohrdáme Boží láskou, kterou nás Pán zahrnuje a která „přikrývá množství hříchů.“ (I.Pt 4,8)

Když se podíváme do sboru v Korintu, kterému Pavel adresoval svůj list, najdeme zvláštní popis situace. Text, který známe a používáme jako ustanovení Večeře Páně, je vlastně zasazen do vážného pavlova napomenutí.

V tehdejší době byla Večeře Páně skutečným jídlem, ne jen symbolickým. Byla výrazem sounáležitosti Božího lidu – tak jako když my posedíme s přáteli nebo s bratry a sestrami. Byla také prostředkem podpory lidí chudých – kdo mohl, přinesl, co měl a o co se mohl podělit, kdo nemohl, přišel stejně a dostal z dostatku těch ostatních.

Jenže v Korintu to nějak lidé přestali chápat. Sice pořád ještě nosili jídlo i pití, ale každý si zblajznul svoji svačinu a vůbec se nestaral o ostatní. Ze společenství křesťanů se stal výběrový klub, kam se hned tak někdo nedostal.

A to ani Pán Ježíš Kristus, na Jehož výzvu Kristovi následovníci tyto hody pořádali. Prostě Ho mezi sebe nepustili, nestolovali s vírou, nadějí a láskou, spíš s chamtivostí a bezohledností.

Do tohoto jim Pavel vzkazuje: Jíte a pijete si vlastní odsouzení, přijímáte nehodně. Ta nehodnost tedy nespočívá v samotné hříšnosti nebo nesvatosti, ale v tom, že si od hříšnosti a nesvatosti nenecháme pomoci Ježíšem, a v tom, že zlehčujeme druhé, kteří na tom nejsou tak dobře jako my. Není to tedy Lutherova hrůza z Božího soudu, ale vědomé odmítnutí Božího vykoupení, nevděčnost.

A proto dnes, v den, kdy se obracíme k Bohu s vděčností za všechny Jeho dary, nepohrdejme Božím odpuštěním, ale naopak – jestliže si uvědomujeme svou nedokonalost před tváří svatého Boha – přijměme Boží nabídku přikrytí nedokonalosti krásným oděvem lásky a milosrdenství a odpuštění hříchů.

A jestli jsou tyto dary pro vás důležité a vzácné, nebojte se přistoupit ke stolu Páně a dotknout se tak Jeho odpuštění a ospravedlnění, té hostiny Boží, ke které jsme zváni a která je závdavkem Boží věčné hostiny. Hostiny, ke které jsou zváni všichni – bez ohledu na schopnosti nebo neschopnosti, hříšnost nebo bezhříšnost, odolnost vůči pokušení. Bůh sám, nebeský Král, nás zve ke svému stolu, tak přijměme Jeho pozvání ne jako cíl naší cesty víry, ale jako její nový začátek s čistým štítem, se svědomím očištěným obětí Kristova těla a krve.

Pane Ježíši Kriste, děkujeme Ti, že jsi za nás položil svůj život na kříži a děkujeme Ti, že nám to připomínáš u svého stolu.

Chceme pokorně přijmout Tvé pozvání a spolu se sestrami a bratry se radovat ze Tvé lásky a z Tvého odpuštění.

A prosíme Tě, aby Tvé Království naděje se šířilo naším světem a aby mnozí lidé mohli přisednout k té hostině věčné lásky a spravedlnosti.

AMEN!